

سوالات تشریحی درس شانزدهم دین و زندگی یازدهم انسانی

- ۱- عبارت قرآنی « مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعاً » را ترجمه کنید؟
- ۲- درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید
تمایلات دانی، لازمه زندگی در دنیا هستند و بدون آن‌ها یا نمی‌توان زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود.
- ۳- چرا خداوند در جد و مرز و چگونگی بهره‌مندی از تمایلات دانی را مشخص کرده است؟
- ۴- چرا نوجوانی و جوانی بهترین زمان دوری از تمایلات پست است؟
- ۵- هر انسانی در درون خود با دو دعوت روبروست، بنویسید.
- ۶- امیر المومنین علی (ع) در وصف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند، چه می‌فرماید؟
- ۷- در آیه زیر بیندیشید و راه دستیابی به «عزت» را بیان کنید.
مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعاً ...
هرکس عزت می‌خواهد {بداند} که هر چه عزت است، از آن خداست.
- ۸- در آیه زیر بیندیشید و راه دستیابی به «عزت» را بیان کنید.
لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ
برای کسانی که نیکوکاری پیشه کردند، پاداشی نیک و چیزی فزون‌تر است و بر چهره آنان غبار خواری و ذلت نمی‌نشیند.
- ۹- طبق سخنان ارزشمند امام علی (ع) « إِنَّهُ لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ فَلَا تَبِيعُوهَا إِلَّا بِهَا » بهای جان شما که نباید خود را به کمتر از آن بفروشید، چیست؟
- ۱۰- جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.
عزت به معنای و است.
- ۱۱- جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.
بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به تمایلات گاه و بی‌گاه و است.
- ۱۲- چرا حضرت علی (ع) فرمودند: « بنده کسی مثل خود نباش. »؟

- ۱۳- عبارت زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.
- تمایلاتی مربوط به روح الهی و معنوی انسان است و تمایلات مربوط به بُعد حیوانی و دنیایی انسان است.
- ۱۴- درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.
- حدود توجه به تمایلات دانی را خود انسان می‌داند و خداوند با احکام خود چگونگی بهره‌مندی از این تمایلات را مشخص کرده است.
- ۱۵- پاسخ به چه سوالی بهتر می‌تواند راهگشای انسان برای رسیدن به عزت و دوری از ذلت باشد؟
- ۱۶- درست یا نادرست بودن عبارت زیر را مشخص کنید.
- عقل و وجدان از ما دعوت میکند که فقط به تمایلات عالی و برتر پاسخ دهیم.
- ۱۷- شکل‌گیری عزت نفس در وجود انسان چه اثری می‌گذارد؟
- ۱۸- براساس بیان امام علی (ع)، علت حقارت و کوچکی غیرخدا در نظر انسان‌های عزتمند چیست؟
- ۱۹- گزینه صحیح را تشخیص دهید.
- براساس بیان امام علی (ع)، حقارت و کوچکی غیرخدا در نظر انسان‌های عزتمند چیست؟
- الف) شناختن ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک
- ب) خالق جهان در نظر آنان بزرگ است.
- ۲۰- بهره‌مندی از تمایلات دانی چگونه مشخص شده است؟
- ۲۱- حضرت علی (ع) در فرمایش خود، بهای واقعی جان انسان را چه چیزی معرفی می‌فرمایند؟
- ۲۲- حضرت علی (ع) در فرمایش خود، بهای واقعی جان انسان را چه چیزی می‌فرمایند؟
- الف) بهشت
- ب) خداوند
- ۲۳- گزینه صحیح را تشخیص دهید.
- امام علی (ع) در وصف چه کسانی فرمودند: «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است، از این جهت غیرخدا در نظرشان کوچک است.»
- الف) انسان‌هایی که در مقابل هوی و هوس خویش می‌ایستند و مقاومت می‌کنند و تسلیم نمی‌شوند.
- ب) انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند.

۲۴- گزینه صحیح را تشخیص دهید.

کدام نوع تمایلات لازمه زندگی در دنیا است و بدون آن‌ها یا نمی‌توان زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود؟

الف) تمایلات عالی ب) تمایلات دانی

۲۵- در کدام عبارت قرآنی، خداوند کریم جایگاه ما انسان‌ها را در خلقت بیان می‌کند؟

الف) ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم ... و به بسیاری از مخلوقات برتری دادیم.

ب) این مخلوقات را برای تو آفریدیم و تو را برای خودم.

۲۶- کدام عبارت شریفه بیانگر «شناخت ارزش خود و نفروختن به بهای اندک» از راه‌های تقویت عزت نفس می‌باشد؟

الف) ای فرزندان آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدیم و تو را برای خودم

ب) مرگ با عزت از زندگی با ذلت برتر است.

۲۷- حضرت زینت (س) در پاسخ چه کسی و درباره چه موضوعی فرمود: «جز زیبایی ندیدم»؟

۲۸- رسیدن دو انسان به احساس موفقیت و کمال از آن‌ها لذت بردن در نتیجه پاسخگویی به

کدام دسته از تمایلات انسان است؟

۲۹- گزینه صحیح را تشخیص دهید.

رسیدن انسان به احساس موفقیت و کمال و از آن‌ها لذت بردن در نتیجه پاسخگویی به کدام

دسته از تمایلات انسان است؟

الف) تمایلات عالی و برتر ب) تمایلات دانی

۳۰- درستی یا نادرستی عبارت زیر را با علامت (ص / غ) مشخص کنید.

پیامبر اکرم (ص) فرمود: «اگر اینان (بزرگان مکه) خورشید را در دست راستم و ماه را در دست

چپم بگذارند، از راه حق دست برنمی‌دارم و تسلیم نمی‌شوم.»

۳۱- جای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

پیامبر اکرم (ص) فرمود: «اگر اینان (بزرگان مکه) خورشید را در دست راستم و ماه را در

دست چپم بگذارند، از راه دست برنمی‌دارم و تسلیم نمی‌شوم.»

۳۲- گزینه صحیح را مشخص کنید.

حضرت زینب (س) در پاسخ تحقیر آمیز ابن زیاد حاکم کوفه گفت: دیدی خدا بر خاندان شما آورد، چه فرمود؟

(الف) جز زیبایی ندیدم. (ب) مرگ با عزت از زندگی با ذلت، برتر است.

۳۳- وقتی می‌گوییم خداوند « عزیز » است، به چه معناست؟

۳۴- گزینه صحیح را تشخیص دهید.

ویژگی تمایلات عالی و برتر در وجود انسان چیست؟

(الف) با رسیدن به این تمایلات احساس موفقیت و کمال می‌کنیم و از آن‌ها لذت می‌بریم.

(ب) وقتی به این تمایلات دست می‌یابیم از آن‌ها لذت می‌بریم و خوشحال می‌شویم.

۳۵- چرا انسان به بُعد حیوانی و دنیایی علاقه نشان می‌دهد؟

۳۶- گزینه صحیح را تشخیص دهید.

کدام مورد، عبارت « کسی نمی‌تواند در اراده خداوند نفوذ نماید و او را تسلیم خود کنند » را

تبیین می‌کنند و معنا می‌بخشد؟

(الف) فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا (ب) لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى

۳۷- وعده خداوند در قرآن کریم به انسان، رسیدن به چگونه بهشتی است و ویژگی آن چیست؟

۳۸- کدام یک از گزینه‌ها در رابطه با تعریف « انسان عزیز » صحیح نیست؟

(الف) ایستادگی در برابر مستکبران و ظالمان

(ب) مقاومت در مقابل هوی و هوس

(ج) مقاومت در برابر هر خواست نامشروع درونی و بیرونی

(د) زیر بار عملی که روحش را آزرده کند و او را حقیر و کوچک سازد، نمی‌رود.

۳۹- گزینه صحیح را تشخیص دهید.

امیرالمؤمنین علی (ع) در توصیف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند کدام

حدیث را می‌فرماید؟

(الف) بنده کسی مثل خود نباش، زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.

(ب) خالق جهان در نظر آنان بزرگ است، از این جهت غیر خدا در نظرشان کوچک است.

۴۰- کسانی که مصداق آیه «و ترهقههم ذلة» هستند، در مقابل کدام دشمن تسلیم شده‌اند؟

۴۱- انسانی که در مقابل دیگران تن به ذلت می‌دهد چند نوع شکست را پذیرفته است؟ توضیح دهید.

۴۲- امام علی (ع)، چه چیزی را بهای جان آدمی می‌داند و در این باره چه توصیه‌ای دارد؟

۴۳- گزینه صحیح را تشخیص دهید.

کدام سخن پیشوایان دین، راه تقویت عزت نفس را تبیین می‌کند؟

الف) «انه ليس لأنفسكم ثمنًا إلا الحنة» ب) «لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى وَ زِيَادَةٌ»

۴۴- گزینه صحیح را تشخیص دهید.

سستی در عزم و تصمیم پیامد چیست؟

الف) پیمان شکنی ب) ذلت نفس

۴۵- علت اینکه نوجوان و جوان بهتر از هر آدمی می‌تواند ایستادگی در برابر تمایلات منفی را

تمرین کند و عزت نفس خود را تقویت کند، چیست؟

الف) خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است.

ب) هنوز آلوده به گناه نشده است.

۴۶- امام حسین (ع) که می‌فرمایند: «مرگ با عزت از زندگی با ذلت، برتر است.» با کدام گزینه

ارتباط معنایی دارد؟

الف) اسوه‌های عزت در برابر ستمگران ب) توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او

۴۷- پیامبر اکرم (ص) که می‌فرمایند: «اگر اینان خورشید را در دست راستم و ماه را در دشت چپم

بگذارند، از راه حق دست برنمی‌دارم و تسلیم نمی‌شوم» با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟

الف) شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک

ب) اسوه‌های عزت در برابر ستمگران

۴۸- کدام عبارت شریف بیانگر «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» از راه‌های

تقویت عزت نفس می‌باشد؟

الف) اگر اینان خورشید را در دست راستم و ماه را دست چپم بگذارند از راه حق دست برنمی‌

دارم و تسلیم نمی‌شوم.

ب) بنده کسی مثل خودت مباش زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.

۴۹- گزینه صحیح را تشخیص دهید.

کدام حدیث شریف « ما را به شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک » رهنمون می‌سازد؟

- (الف) همانا بهای برای جان شما جز بهشت نیست، پس (خود را) به کمتر از آن نفروشید.
 (ب) ما فرزندان آدن را کرامت بخشیدیم و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم.
 (ج) اگر اینان خورشید را دست راستم و ماه را به دست چپم بگذارند، از راه حق دست بر نمی‌دارم و تسلیم نمی‌شوم.

۵۰- گزینه صحیح را تشخیص دهید.

در دقت و تدبر در آیات سورۀ فاطر، مقدمه: « هرچه عزت از آن خداست. » کدام عبارت شریفه است؟

- (الف) مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ
 (ب) لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ
 ۵۱- رسیدن انسان به احساس لذت و خوشحالی در نتیجه پاسخگویی به کدام دسته از تمایلات انسان است؟

- ۵۲- گزینه صحیح را تشخیص دهید.
 رسیدن انسان به احساس لذت و خوشحالی در نتیجه پاسخگویی به کدام دسته از تمایلات انسان است؟

- (الف) تمایلات دانی
 (ب) تمایلات عالی و برتر
 ۵۳- در مورد حدیث امیرالمؤمنین علی (ع) که فرمود: « خالق جهان در نظر آنان بزرگ است از این جهت، غیر خدا در نظرشان کوچک است. » به سؤالات زیر پاسخ دهید.

- (الف) این حدیث در وصف چه کسانی است؟
 (ب) رسیدن انسان به شناخت و ایمان به این حدیث چه ثمره‌ای دارد؟

۵۴- با توجه به معنای عزت و ذلت « انسان عزیز و ذلیل » را با یک‌دیگر مقایسه کنید.

۵۵- جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

ذلت به معنای ، و است.

۵۶- کدام یک از گزینه‌ها در رابطه با تعریف «انسان ذلیل» صحیح نیست؟

الف) قدم در مسیر ذلت گذاشته و از راه رشد باز می‌ماند.

ب) هر فرمانی را می‌پذیرد و تسلیم هوی و هوس خویش می‌شود.

ج) در برابر مستکبران و زورگویان تن به خواری می‌دهد.

د) هرکاری را که موافق هوی و هوس او باشد انجام می‌دهد هرچند که آن کار روحش را به گناه آلوده کند.

۵۷- گزینه صحیح را تشخیص دهید.

وقتی انسان به چنین شناخت و ایمانی برسد به طور طبیعی تسلیم خدا می‌شود و در مقابل

غیرخدا عزیز و تسلیم‌ناپذیر باقی می‌ماند. به همین جهت امیرالمومنین از ما می‌خواهد که

الف) همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس (خود را) به کمتر از آن نفروشید.

ب) بنده کسی مثل خودت نباش، زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.

۵۸- جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

دعوت عقل و وجدان یا همان که از ما می‌خواهد

۵۹- جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

دعوت هوی و هوس یا همان است که از ما می‌خواهد

۶۰- اگر سؤال پرسیده شود «کسی که در مقابل دیگران تن به ذلت می‌دهد» کدام گزینه غلط است؟

الف) ابتدا در مقابل تمایلات پست درون خود شکست خورده و تسلیم می‌شود.

ب) تسلیم خواسته‌های زورگویان و قدرتمندان می‌گردد.

ج) افرادی که فاقد عزت نفس هستند یا عزت نفس بسیار پایینی دارند.